

SKUPINSKA ANALIZA (SKUPINSKA ANALITIČNA PSIHOTERAPIJA)

V ORIGINALU:

GRUPNA ANALIZA (GRUPNA ANALITIČKA PSIHOTERAPIJA)

Peter Praper

Avtorji: E. Cividini, E. Klain, in L. Moro, utemeljitelji grupne analize na Hrvaškem, so pritegnili najboljše iz druge generacije: I. Urliča, G. Tocilj in D. Josića, ter skupaj zasnovali učbenik grupne analize, ki je šele v tisku in bo gotovo deležen pozornosti izven meja Hrvaške.

Knjiga je razdeljena v dva dela: teorijo in terapijo.

Teorija vključuje devet poglavij: uvod in zgodovinski razvoj, odnos med grupno analizo in psihoanalizo, organiziranje skupine, procesi v skupini, matriks skupine, skupina kot celota, velika in srednja skupina in aplikacija skupinske analize.

Eugenija Cividini razmišlja o človekovi usodni vezanosti na življenje v skupini, vendar tudi o potencialu, da v tej skupini postane neponovljivi individuum. Zato samo skupina lahko pomaga, da človek preseže svojo odvisnost, hkrati pa tudi egoistični individualizem. Človek, v pravem pomenu besede, postane šele takrat, ko je zmožen plodnega sodelovanja hkrati z vzdrževanjem svojih meja. Ne da bi imela ta namen, Cividinijeva utiša kritike psihoanalize, ki mimo osnovnega poznavanja te vede še vedno ponavljajo, da psihoanaliza vse gradi na iskanju (spolnega) užitka. Z opisom

procesa primarne in sekundarne socializacije poudari interakcijske aspekte sodobne psihoanalize in oriše različne socialne pogoje za izgradnjo notranje psihične strukture posameznika, ki tako uresničuje svojo potrebo biti duhovno bitje.

Eduard Klain, gotovo motor te imenitne ekipe, se najprej razpiše o zgodovini skupinske psihoterapije in vanjo na ustrezno mesto umesti skupinsko analizo. Slednjo postavi tudi v odnos s psihoanalizo, se ustavi ob stičnih točkah, pa tudi ob specifičnih razlikah. Pojasnjuje nam razloge, zakaj je ob diadni psihoanalizi dobila specifično mesto tudi skupinska analiza, ki je za nekatere paciente celo bolj indicirana kakor psihoanaliza.

Lilijana Moro nas popelje med konkretne tehnične dileme: kako sestaviti skupino, kako pričeti terapijo, kako pripraviti vstop novemu članu, katere osnovne pogoje je nujno potrebno zagotoviti za nemoten potek skupinskega procesa, kaj se dogaja, ko pričnejo prvi člani skupine iz nje odhajati in kako se zaključuje skupina kot celota.

Ivo Urlić podrobno obdela najpomembnejše procese v skupini: komunikacijo na različnih nivojih, kako se ustvarjata kohezija in koherentnost skupine, medtem ko posamezniki prevzemajo različne vloge, ki na specifični način uravnovešajo skupino.

Gorana Tocilj razširja ta del na druge fenomene, katerih poznavanje močno vpliva na tehnike skupinske analize. Obdela resonanco, multiplo zrcaljenje, fenomen povratne zveze, kondenzacijo, prevajanje, lokacijo in drugo.

Cividinijeva se z opisom metaforičnega skupinskega matriksa ustavlja ob celostnem funkcioniranju skupine kot mreže povezav med posamezniki, ki dobi kvaliteto mentalne povezanosti. Klain se pridružuje z analizo terapevtskih razsežnosti skupine kot celote, pri čemer se ustavlja ob integrativni vlogi moderatorja skupine. Opazuje značilnosti različnih skupin - male, srednje in velike - glede na cilje in procese prebijanja skozi odpore in skozi različne kvalitete odnosa do vodje skupine.

V zadnjem poglavju tega dela Cividinijeva spregovori o aplikaciji grupne analize, ki gotovo ni zgolj oblika terapije, ampak je tudi specifično učenje, visoko strokovna metoda podpiranja razvoja posameznika in kooperativnih socialnih sistemov in ne nazadnje raziskovanje najbolj kompleksnega področja človekovega življenja.

Terapija, drugi del knjige, zajema osem poglavij: terapevtske perspektive skupinske analize, transferna dogajanja v skupini, terapevtske intervence, uporaba sanj v skupinski analizi, postopki z acting-outom v skupinski analizi, skupinska analiza težkih pacientov, vodja skupine in zdravilni dejavniki v skupinski analizi.

Prehod na drugi del knjige je gladek - preko razmišljanja Cividinijeve o preteklosti, sedanjosti in bodočnosti, treh aspektih skupinske analize.

Dragan Josić se loteva klasičnih tem transfera, kontratransfera in odpora, fenomenov, ki v skupini dobijo stotero obrazov.

Klain usmerja našo pozornost na pomembne terapevtske intervence v okvirih skupine, opozarja na nevarnosti za skupino in posameznika v njej. Nadaljuje z analizo sanj. Razumeti sanje v skupini pomeni več kot ozaveščanje vsebin posameznika. Omogoča prepoznavati vloge, razvoj skupinskega procesa, odnos do terapevta in položaj terapevta v skupinskem dogajanju.

Urlič potegne rdečo nit knjige v smeri fenomenov, ki so značilni za slabo strukturirane paciente in to ilustrira z bogatimi primeri. Isto temo nadaljuje Gorana Tocilj, ki še posebej preverja potek skupinske analize pacientov s težko patologijo.

Kakšen naj bo terapevt? Že izraz terapevt je tvegan. Preveč določa njegov položaj. Kako naj bo izobražen, kakšne osebnostne poteze so ugodne in kaj utegne biti moteče? Kakšna je teža supervizije? Na ta vprašanja odgovarja Lilijana Moro. Gotovo ni terapevt tisti, ki "zdravi". Zato se Eduard Klain na koncu razpiše o zdravilnih dejavnikih skupine. Postane nam prezentno, da skupina ni le človekovo prekletstvo, brez katerega ne bi preživel, ampak je tudi njegova velika prednost.

Avtorji so že z idejo - napisati učbenik skupinske analize - originalni, številni tuji učbeniki predstavljajo skupinsko psihoterapijo nasploh in nato prepletajo različne pristope, ki so pogosto kontradiktorni, številne paradigme, ki so med seboj težko prepoznavne, bralec pa se sam prebija mimo teh čeri.

Druga karakteristika knjige je dobra notranja zgradba. V tej strukturi se avtorji lepo dopolnjujejo in ne fragmentirajo področja, kot se rado dogaja pri

knjigi s takšnim številom avtorjev. Tudi koordinacija tega tima strokovnjakov je torej izjemna, takšna kot to pristoji grupnim analitikom.

Skupinska analiza je notranje dovolj konsistentna kot teorija in uveljavljena kot praksa, da končno dobi svoj učbenik. Tega so se spomnili kolegi, ki so ustanovili zagrebški Inštitut za skupinsko analizo in že s tem v Evropi odprli nov učni center. S to knjigo so ga le izjemno lepo predstavili.

Knjiga bo odličen učbenik za podiplomce zdravnike in psihologe na uvodnem kurzu iz skupinske analize. V pomoč bo tudi slovenskim študentom in tistim, ki skupinsko analizo (skupinsko analitično psihoterapijo) poučujemo na slovenskih univerzah in inštitutih. Tako se bodo lahko tisti, ki nadaljujejo izobraževanje na Qualifying Diploma Course, posvetili zares aktualnim temam, saj bodo že posedovali osnovno znanje.